

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries
ГРОМАДСЬКІ ОБГОВОРЕННЯ

ПЛАН УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМ БАСЕЙНОМ ДНІПРА 2025 – 2030 СУББАСЕЙН СЕРЕДЬОГО ДНІПРА

АНАЛІЗ СТАНУ ПОВЕРХНЕВИХ ТА ПІДЗЕМНИХ ВОД

Катерина Мудра

Блю Ріверз Екологічний Консалтинг

15 БЕРЕЗНЯ 2024 Р.

КИЇВ

Implementing partners

umweltbundesamt^U
ENVIRONMENT AGENCY AUSTRIA

 Austrian
Development
Agency

 OiEau
International Office
for Water

 OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

 UNECE

Co-funded by

With funding from

 Austrian
Development
Cooperation

 **RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE**
Liberté
Égalité
Fraternité

 AGENCE DE L'EAU
ARTOIS-PICARDIE

ПУРБ = АНАЛІЗ СТАНУ МПВ/МПЗВ + ПРОГРАМА ЗАХОДІВ

- 1 – Забруднення МПВ
- 2 – Забруднення МПЗВ
- 3 – Гідроморфологічні зміни
- 4 – Засмічення водних об'єктів твердими побутовими відходами (пластик)
- 5 – Зони, що підлягають охороні
- 6 – Аналіз водокористування
- 7 – Екологічні цілі

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ ОРГАНІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ

ПРИЧИНА – недостатній ступінь очищення стічних вод або взагалі відсутність каналізаційних мереж та каналізаційних очисних споруд

Органічне забруднення → зміни кисневого балансу поверхневих вод
→ зміни видового складу гідробіонтів (або їх загибелі).

Дифузні джерела:

1. Домогосподарства сільського населення, не підключені до каналізаційних мереж (ЕН <2000) та частина міських агломерацій.

Води відводяться у відстійники, вигріби-накопичувачі → забруднюючі речовини потрапляють у МПзВ і транспортуються у МПВ.

2. Сільське господарство, гній свійських тварин та захоронення їхніх туш, крупні тваринницькі комплекси.

- Київська обл. (Вишгородський р-н) – 12 т/га
- Черкаська обл. (Канівський р-н) – 15 т/га.

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ ОРГАНІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ

Точкові джерела – надходження стічних вод у поверхневі води.

- **Житлово-комунальне господарство:**
 - **8 великих міст** з еквівалентом населення понад 100 тис. чол. – **82% органічного забруднення, Київ – 50%.**
 - **60% господарсько-побутових стічних вод проходить обробку**
- **Промисловість:**
 - Підприємства хімічної, харчової промисловості та енергетики.**

Найбільшого навантаження зазнають водосховища Середнього Дніпра, зокрема **Канівське водосховище**, до якого відводяться стічні води м. Києва, а також річки **Псел, Ворскла, Тетерів.**

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ БІОГЕННИМИ РЕЧОВИНАМИ → ЕВТРОФІКАЦІЯ МПВ

Дифузні джерела – сільськогосподарське виробництво
(застосування мінеральних добрив, гною).

Змив речовин з поверхні водозбору (обумовлений **природними та антропогенними факторами**):

- з сільськогосподарських угідь та меліорованих земель;
- урбанізований стік з територій населених пунктів;
- стік з промислових площадок;
- стік з територій сільських населених пунктів та тваринних комплексів.

Точкові джерела

- населені пункти (неочищені стічні води, фосфоровмісні пральні порошки і миючі засоби) – **98%**
- промисловість (підприємства хімічної галузі),
- сільське господарство.

Найбільше навантаження властиве **Канівському водосховищу**, річкам **Псел**, **Ворскла**, **Тетерів**.

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ГІДРОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ

- 1 – Зарегульованість
- 2 – Спрявлення русла
- 3 – Забори води
- 4 – Коливання рівнів води

- протипаводковий захист
- гідроенергетика
- регулювання стоку (ставки, водосховища)
- спрявлення русел річок

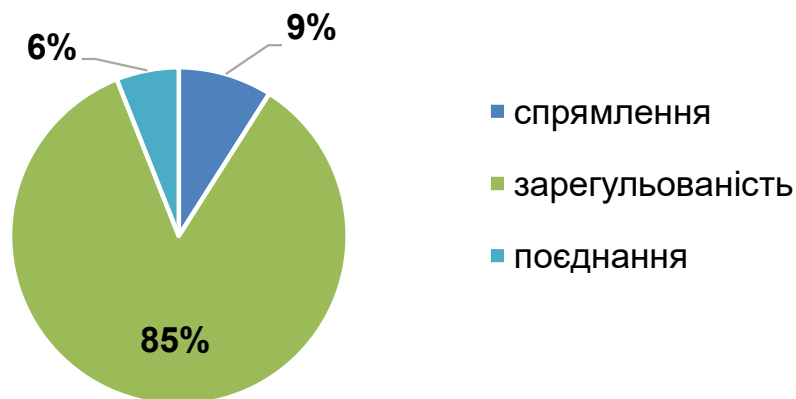
СЕРЕДНІЙ ДНІПРО

624 МПВ (40% всіх МПВ) зазнали змін:

534 МПВ – зарегульованість

55 МПВ – спрявлення русел

35 МПВ – зарегульованість та спрявлення

БАСЕЙН ДНІПРА

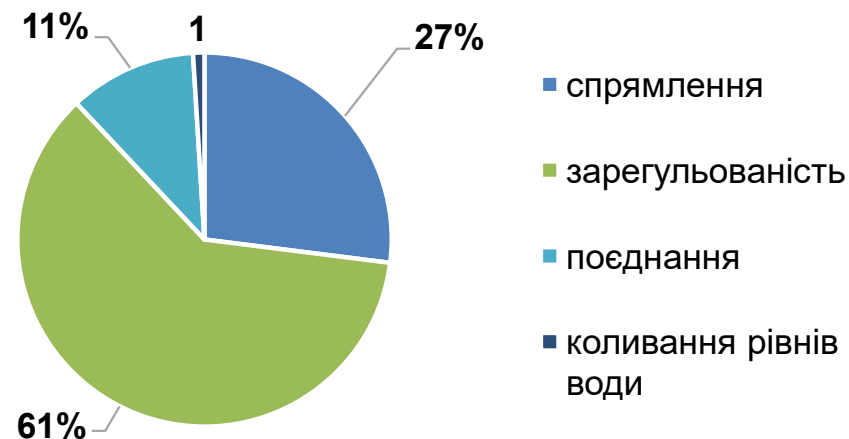
1740 МПВ (49% всіх МПВ) зазнали змін:

1070 МПВ – зарегульованість

467 МПВ – спрявлення русел

201 МПВ – зарегульованість та спрявлення

2 МПВ – коливання рівнів води

ПІДЗЕМНІ ВОДИ. ЗАБРУДНЕННЯ

- **Безнапірні МПзВ** – є ризик поверхневого забруднення, відчувають вплив техногенної діяльності, потрапляння забруднювальних речовин з поверхні.
- На хімічний стан МПзВ впливає використання міңдобрив та пестицидів, діяльність на сільгоспугіддях, відходи тваринницьких підприємств та скиди забруднених стічних вод у поверхневі водойми, відсутність централізованої каналізації з подальшим очищенням стічних вод у селах та селищах.
- **Напірні МПзВ – високий рівень захисту від поверхневого забруднення - можливе локальне (точкове) перевищення нормованих елементів, переважно в місцях неглибокого залягання водовмісних відкладів**
- **Безнапірні МПзВ** використовуються для індивідуального водопостачання у сільських населених пунктах, **напірні МПзВ** – для централізованого водопостачання.

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАСМІЧЕННЯ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПЛАСТИКОМ

Сміття завдає шкоди водній фауні → деградація біорізноманіття
→ негативний вплив на стан МПВ.

- Прогалини у національному законодавстві
- Неефективна система збору, транспорту та утилізації відходів
- Низька культура поводження з відходами населення
- Велика кількість несанкціонованих та стихійних сміттєзвалищ

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ СМАРАГДОВА МЕРЕЖА

СЕРЕДНІЙ ДНІПРО

67 об'єктів

- Біосферні заповідники – 1
- Національні природні парки – 7
- Природні заповідники – 7
- Регіональні ландшафтні парки – 5
- **Заказники – 20**
- **Заповідні території – 27**

БАСЕЙН ДНІПРА

154 об'єкти

- Біосферні заповідники – 3
- Національні природні парки – 31
- Природні заповідники – 15
- Регіональні ландшафтні парки – 12
- **Заказники – 58**
- **Заповідні території – 35**

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

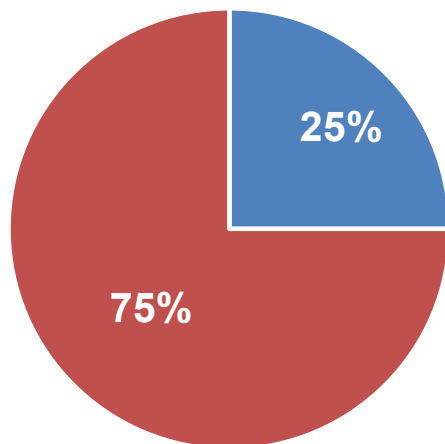
ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ

ЗОНИ САНІТАРНОЇ ОХОРОНИ (ЗАБІР ВОДИ БІЛЬШЕ 10 М³/ДОБУ)

СЕРЕДНІЙ ДНІПРО

1615 водозаборів:

- водозаборів підземних вод – **1207**
- водозаборів поверхневих вод – **408**

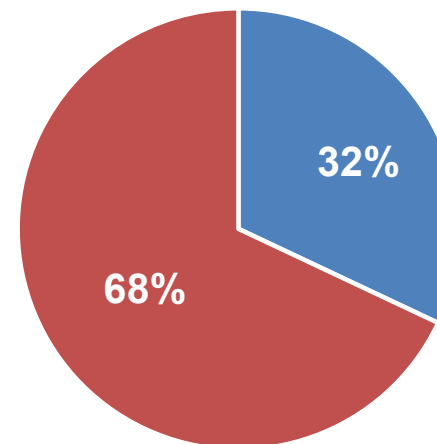
■ поверхневі ■ підземні

Implementing partners

БАСЕЙН ДНІПРА

2949 водозаборів:

- водозаборів підземних вод – **1996**
- водозаборів поверхневих вод – **953**

■ поверхневі ■ підземні

Co-funded by

With funding from:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ МІСЦЯ РЕКРЕАЦІЇ ТА ВІДПОЧИНКУ НАСЕЛЕННЯ

Це земельні ділянки з прилеглим водним простором, призначені для **організованого відпочинку населення** на прибережних захисних смугах водних об'єктів. Такі місця визначаються органами місцевого самоврядування відповідно до наданих їм повноважень **щороку** перед початком літнього купального сезону.

За інформацією ДСНС, станом на **липень 2023 року** нараховується:

СЕРЕДНІЙ ДНІПРО

97

офіційно визначених місць
рекреації та відпочинку населення

БАСЕЙН ДНІПРА

205

офіційно визначених місць
рекреації та відпочинку населення

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

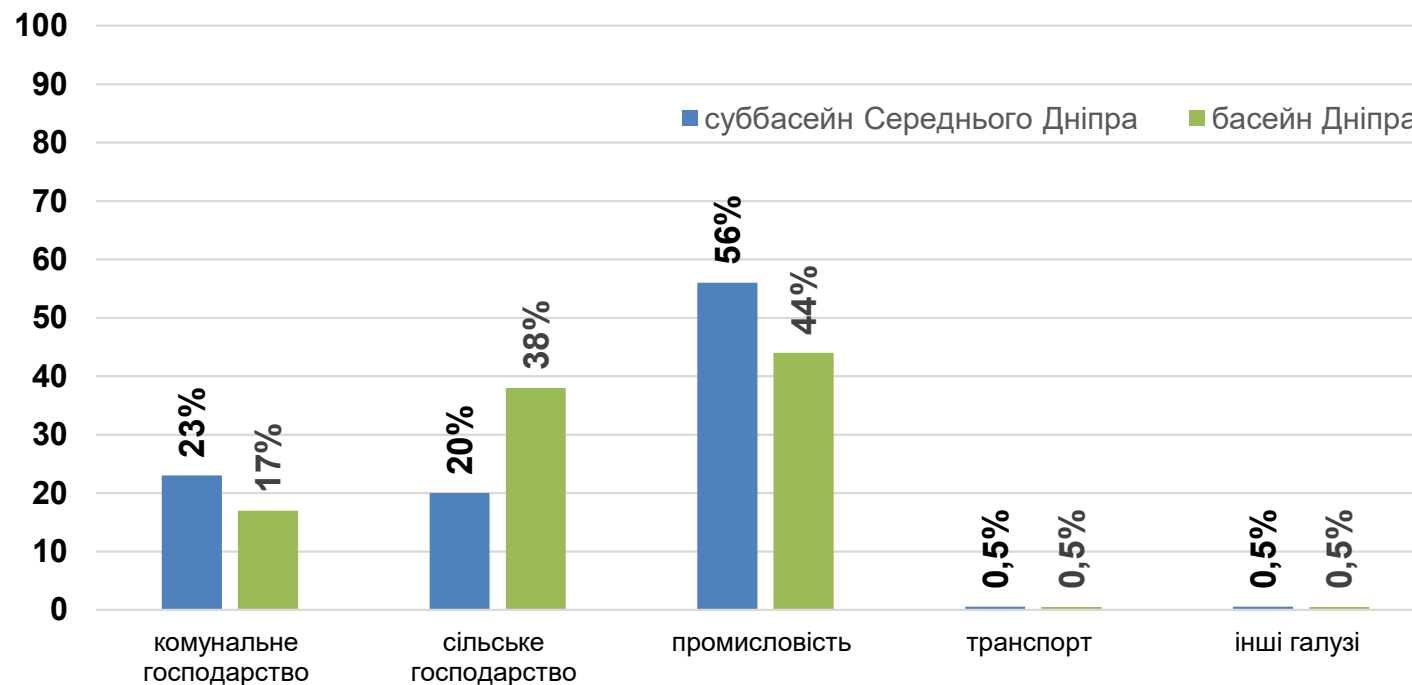

АНАЛІЗ ВОДОКОРИСТУВАННЯ. ЗАБІР ВОДИ

- **27%** від загального забору води по басейну Дніпра
- **поверхневі джерела** водопостачання (Київське, Канівське, Кременчуцьке та Кам'янське водосховища).

СТРУКТУРА ВОДОПОСТАЧАННЯ

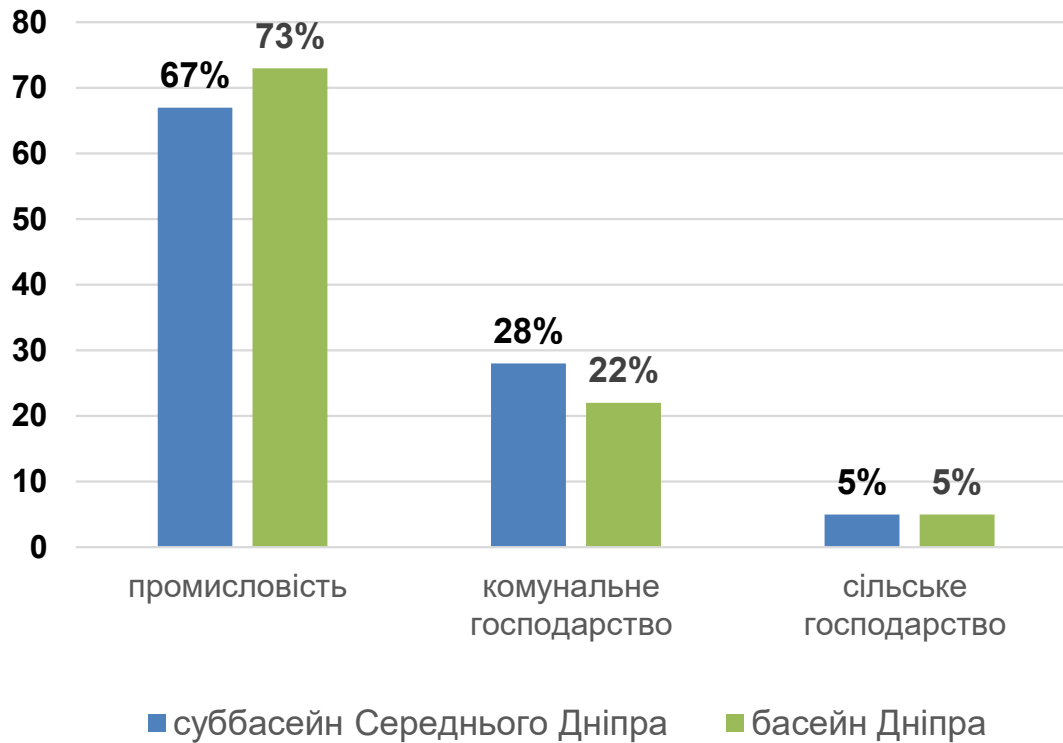

Funded by
the European Union

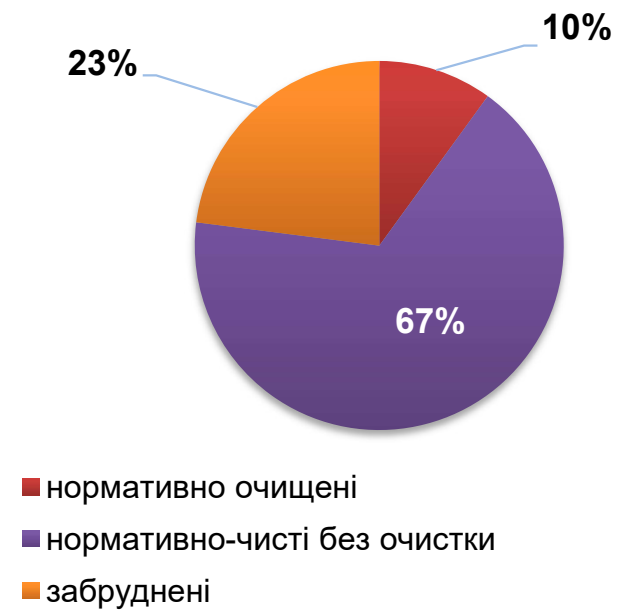
EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

АНАЛІЗ ВОДОКОРИСТУВАННЯ. СКИД ВОДИ

СТРУКТУРА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

СТУПІНЬ ОЧИЩЕННЯ (СЕРЕДНІЙ ДНІПРО)

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ЕКОЛОГІЧНІ ЦІЛІ

ПОВЕРХНЕВІ ВОДИ

до 2030 р.

707 МПВ
(45%)

ПІДЗЕМНІ ВОДИ

до 2030 р.

10 МПзВ
(67%)

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

kmydra_br@ukr.net

European Union for Environment - Water
Resources and Environmental Data

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

